

Een taal leren op de havo doe je het beste in context

Interview
Rijnlands Lyceum

Tekst
Pieter Verbeek

Het aantal havo-leerlingen in de bovenbouw neemt af op het Rijnlands Lyceum Oegstgeest. Een schoolbrede werkgroep van schoolleiding, docenten én leerlingen heeft daarom een aanpak bedacht om de havo beter te profileren. Séverine Blache, docent Frans op deze school, vertelt meer.

**Het Rijnlands Lyceum
Oegstgeest werkt aan
sterke profilering havo**

De geboren Parisienne kwam in 1994 naar Nederland als Erasmus-studente. Na haar studie bleef ze hier hangen en ging ze werken als Frans docent. Ook werkte ze tien jaar eerst als coördinator van het LinQ-netwerk.

Wat was de aanleiding voor deze schoolbrede havo-aanpak?

Blache: "Met deze aanpak gaat het niet alleen om Frans en Duits. Het Rijnlands Lyceum is een havo/vwo-school, maar de meeste leerlingen zitten op het vwo. In de havo-bovenbouw hebben we nog net genoeg leerlingen om alle profielen te kunnen aanbieden."

"Daarom zijn we gestart met deze denktank om te kijken hoe we meer leerlingen kunnen krijgen in de bovenbouw. Ook van andere scholen. We hebben bijvoorbeeld een school in de buurt met alleen onderbouw havo. Ook zijn veel leerlingen niet trots om havoleerlingen te zijn. Daar wilden we ook wat aan doen."

Hoe komt dat?

"Omdat er bij ons meer vwo-leerlingen zijn, krijgen ze het idee dat ze 'slechts' havo doen. Ik word altijd boos wanneer leerlingen dat zeggen, of dat hun ouders erover teleurgesteld zijn. We willen niet dat havo een slappe versie van het vwo is. We willen echt havo-leerlingen met een sterk profiel."

Hoe willen jullie dat bereiken?

"We hebben gemerkt dat heel veel havo-leerlingen echte doeners zijn. Ze willen graag leren waarmee ze ook echt wat kunnen doen. Dus niet leren om het leren. Waarom leer ik Frans en Duits? Daarom kijken we hoe we meer context kunnen brengen in ons onderwijs."

Kun je daarvan een voorbeeld geven?

"Ik kan bijvoorbeeld met mijn leerlingen Frans naar de bloemenveiling in Rijnsburg gaan. Hier werken al veel leerlingen, net als veel ouders. Ik heb vaak leerlingen die vanuit de veiling in de schoolvakantie in Frankrijk, België of Zwitserland gaan werken.

Daar merken ze hoe nodig ze de taal hebben. Misschien niet meteen op hoog niveau maar het is toch handig als je wat woordjes in het Frans of Duits kunt zeggen."

"En dat willen we meer ontwikkelen. Als mentor valt het me op hoeveel havo-leerlingen later een eigen bedrijf beginnen. Daarom is het zo belangrijk om de nadruk te leggen op de context van de talen, en niet alleen Engels. We hebben hier ook Frans, Duits en Spaans."

Laten de havo-leerlingen Frans niet vallen, aangezien het niet verplicht is?

"Nee dat is heel bijzonder. Een tweede vreemde taal is niet verplicht, maar hier op de havo doen ze het bijna allemaal. Dat komt omdat veel van de leerlingen de ambitie hebben om door te stromen naar vwo en daar heb je een tweede taal voor nodig."

Wat houdt de aanpak verder in?

"Door de werkgroep hebben we waardevolle inzichten opgedaan. Goed havo-onderwijs begint bij de relatie met de leerlingen. Het cliché luidt dat een vwo-leerling voor zichzelf werkt, en de havo-leerling voor de docent. Zo zwartwit is het niet maar de relatie is wel belangrijk. Havo-leerlingen komen meer met persoonlijke dingen naar me toe."
"Verder is sturing en structuur belangrijk net als vaardigheden, zoals zelf ontdekkend leren, waarmee leerlingen zelfstandiger worden. We zijn hiermee begonnen in de havo/vwo brugklas. Daar gaan leerlingen meer oefenen met samenwerkend en onderzoekend leren en elk half jaar oefenen ze met een vaardigheid. We willen dat ze elk jaar met een project meedoen, om projectmatig te leren werken."

Wat zijn de succesfactoren voor de aanpak?

"We zitten nu nog in de oriëntatiefase van de aanpak. Het is belangrijk dat we alle docenten meekrijgen, anders werkt het niet. Het wordt volgend schooljaar concreter. Dan hebben

we een havo-klas erbij gekregen van andere scholen. De goede profilering krijgt vorm."

"Nu zijn we bezig met een onderzoek met leerlingen wat belangrijk is tijdens een les. We gebruiken hun input om vorm te geven aan het onderwijs. Ook doen we veel met ouders, alles in context. Ouders komen op school en vertellen wat voor werk ze doen. Met de klassen bezoeken we hun bedrijven. Ook zijn we bijvoorbeeld naar een bejaardenhuis gegaan, waar leerlingen bewoners interviewden over hoe het is om daar te wonen."

Gebruiken jullie de taal ook in context in het buitenland?

"Ja. Leerlingen gaan een dag naar België of Duitsland om daar te werken in projecten. Ze leren dingen vertellen, iemand te interviewen, en om iets te kopen. Het is laagdrempelig, je hebt maar één dag nodig. Opmerkelijk: de havo-leerlingen doen het beter dan de vwo-leerlingen. Ze hebben geen boeken nodig, ze willen gewoon iets doen. Ze zijn minder bang."

“
Goed havo-onderwijs begint bij de relatie met de leerlingen.